SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 20. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 2, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ЛЮТОГО 1989 Ч. 20. РІК XCVI.

У Ню Йорку відзначили роковини незалежности і соборности

Учасники підписання проклямації у міській ратуші з посадником Е. Качом.

Ню Йорк (В. Л-ць). — Українська велика громада Метрополітального Ню Йорку відзначила, за почином Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА, свято 71-річчя Державности і 70-річчя Соборности України, молитвами в українських церквах і академією в залі школи Ашер Ліві в неділю, 22-го січня.

Ці акти, без сумніву, становлять світлу сторінку української історії і записані золотими буквами в новітній добі визвольних змагань українського народу.

У церкві св. Юра на 7-ій вулиці, соборі св. Володимира УПЦеркви на 82-ій вулиці та в усіх інших довколишніх церквах правились торжественні Служби Божі в намірені українського народу із зорганізованою участю з прапорами молодечих організацій Пласту і СУМ, жіночих й комбатантських товариств, а отці парохи виголосили відповідні до хвилини проповіді, закликаючи вірних до молитов за поневолений Москвою український нарід і за новітніх борців визволення, які доступними їм ме-

(Закінчення на стор. 4)

„ВАШІНҐТОН ПОСТ" ОБШИРНО ІНФОРМУЄ ПРО ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Щоденник столиці „Вашінгтон Пост" у своєму недільному виданні з 22-го січня 1989 року помістив здається вперше на першій сторінці обширну статтю, а радше два репортажі про події, що відбуваються тепер в Західній Україні. Оба репортажі написані кореспондентом „Вашінґтон Пост" зі Львова Дейвидом Ремніком та прикрашені великою знімкою демонстрації українців біля львівського університету 4-го серпня 1988 року і другої, що представляє провідників демонстрації 10-го грудня 1988 року.

Репортажі незвичайно точно аналізують події в Україні, а більший з них розпочинається цитатою слів Леніна із 1918 року: „Для нас втратити Україну було б тим самим, як би втратити голову". Один репортаж має назву „Український націоналізм знову розбуджується в совєтській „колонії", і в ньому автор розповідає про довгу розмову, яку він мав у Львові з групою українських інтелектуалів та оборонців людських і національних прав, що дали йому точні інформації про всі події та стремління що їх тепер висловлюють українці в Україні. Вони також вияснили американському журналістові причину, чому в Україні наслідки гласности не є такі сильні як в Естонії, Латвії і Литві, як також про ролю В. Щербицького, як представника давного „твердого" режиму.

Другий репортаж — це передання розмови Д. Ремніка із Іваном Гельом на тему статусу українців-католиків в Україні, де автор цитує в наголовку слова І. Геля „Сталін хотів, щоб ми стали росіянами і щоб ми обожали російського Бога". Інформуючи читачів, що І. Гель провів 18 років у тюрмах та засланнях Д. Ремнік подає коротко трагічну історію Української Католицької Церкви від зліквідування її перед 43 роками і нових надій на її легалізацію з приводу 1000-річчя Християнства України, що припадало на 1988 рік, як також у зв'язку із слов'янським Папою та обіцянками, які висловлює про свободу релігії М. Ґорбачов. Але — пише Д. Ремнік — І. Гель не вірить в добрі наміри М. Ґорбачова, а уважає, що цей є продуктом тоталітарної системи, а його реформи лише зміцнять його силу, як силу системи. Однак І. Гель закінчує свої міркування на тому, що він оптиміст, бо має віру у своїх земляків і у моральну підтримку зовнішнього світу.

А. Бірюкова заговорила про проблеми народин в СССР

Москва. — Агентство Ассошіейтед Пресс інформує з Москви, що кандидат в члени Політбюра Александра Бірюкова, єдина жінка у вищому партійному керівництві, заступниця голови Ради Міністрів СССР, заявила на пресовій конференції, що в Совєтському Союзі існує явно ненормальна ситуація на відтинку народин і абортів. Вона звернула увагу на дуже високий відсоток абортів, які практично рівняються з числом новонароджених дітей.

Покликаючись на циферні інформації опубліковані в совєтській газеті „Московскіє Новості" і численні листи від читачів, що їх опублікувала згадана газета до тієї теми, Бірюкова перестерігає перед драстичним зменшенням народин. Газета повідомила, що в СССР переводять кожного року 6.5 міл. абортів (для порівняння: в ЗСА 1.5 міл. осіб піддаються таким заходам). Число народин в 1986 році становило в СССР 5.6 міл. дітей.

Коли вірити читачці, зглядно її листові поміщеному у газеті „Московскіє Новості", то 90 відсотків жінок, які перший раз заходять в тяж, кінчаються в СССР абортом. У зв'язку з тим там кожного року вмирає 600-700 жінок.

Західні спеціялісти підрахували, що пересічна жінка в СССР робить, на протязі свого дорослого життя, дев'ять абортів. В Совєтському Союзі аборти замінили середники проти народження.

Коментуючи інформацію в газеті і листи, які були надруковані в цій справі, А. Бірюкова вдаряє у великий дзвін тривоги і дораджує міністрові охорони здоров'я приглянутись ближче до цієї проблеми і як перший крок захорони життя жінок, продукувати більше середників проти запліднення і перестерігати жінок перед небезпекою абортів, в першу чергу операцій переводжуваних нефаховими особами. Вона закликає також до підвищення культури медичного обслуговування громадян, зокрема в лічницях, куди в першу чергу молоді жінки звертаються за порадою.

На запит редакції газети в міністерстві охорони здоров'я відповіли, що середників проти запліднення є скільки хочеш але совєтські жінки прямо не знають про їхне існування, а коли з ініціятиви міністерства були започатковані інформаційні програми на телевізії, то проти них виступили масово громадяни, які назвали такі передачі „непристойними".

ЯПОНІЯ ШУКАЄ ШЛЯХІВ ДО ПРИЯЗНОЇ СПІВПРАЦІ ІЗ ЗСА

Токіо, Японія. — Прем'єр-міністер японського уряду Набору Такешіта ще цього тижня зустрінеться у Вашінгтоні з президентом Джорджом Бушом і його найближчими співробітниками та керівниками конгресових комісій. Японія дещо затурбована новою, більш холодною ситуацією у відносинах із З'єднаними Стейтами Америки, а також тим фактом, що японський народ, призвичаєний до динамічної політики попередніх політичних керівників, не підтримує так прем'єра Такешіту, як його попередника Ясугіро Накасоне. Крім того існує між ЗСА і Японією спір економічного, зглядно торговельного характеру, який треба осунути завчасно, щоб торговельні відносини між двома індустріяльними потугами не поширювались і тим самим не впливали на політичні відносини між Вашінгтоном і Токіо.

Японія, правда, дещо відкрила свої ринки для американських товарів, але вільний ринок не передбачає жадних обмежень і тому компанії ЗСА постаралися про те, щоб „закидати" японський ринок своїми, дещо дешевішими від японських товарами з чого, очевидно, не задоволені японські відповідальні за політичну й економічну систему особи, в першу чергу уряд під керівництвом прем'єра Н. Такешіти.

Президент Дж. Буш натомість отримав позитивні відгуки в японській пресі й інших засобах масової інформації за те, що він виявив бажання сам особисто поїхати до Японії, щоб там взяти участь в офіційних похоронах імператора Гірогіто і привітати його наслідника на цьому радше церемініяльному пості. Похорони імператора відбудуться, як відомо, 24-го лютого ц. р. Урядові особи в Токіо також задоволені цим фактом, що Буш не делегував на цю церемонію нікого іншого, нижчого Рангою. Приїзд Буша спричинеться до потепління відносин між Японією і ЗСА і цей факт підкреслюють у коментарах і редакційних майже усі, крім комуністичних, газети в Японії.

Офіційні речники в ЗСА дещо затурбовані антияпонським синтиментом серед американського робітництва, яке вважає, що Японія експортує забагато автомобілів до ЗСА і тим самим сповільнює фунціональність власної автомобільної індустрії. Крім того американські політики, а між ними наменований на секретаря Департаменту оборони Джан Тавер, критикує Японію за її малий вклад в оборону західньої гемісфери, у порівнняні з можливостями, які там існують.

Політичні спостерігачі передбачають, що зустріч японського прем'єр-міністра з президентом Дж. Бушом може спричинитися до позитивного звороту у відносинах і тим самим скріпити західній бльок заприязених держав.

Плянують нову серію видань з української етнографії

Едмонтон, Альта. — Катедра Української Культури та Етнографії ім. Ераста і Лідії Гуцуляків і Канадський Інститут Українських Студій оголошують заснування серії видань з українського фолкльору та етнографії.

Альбертський Університет оперує єдиною на Заході повною програмою з українського фолкльору, і новозаснована. Серія допоможе заповнити велику прогалину в сучасних українських студіях.

Серія видається під редакційним керівництвом Катедри ім. Гуцуляків. До неї входитимуть вибрані монографії та більші статті з української та канадсько-української матеріяльної, усної та духовної культури. Матеріяли публікуватимуться або по-українському, або по-англійському. Перша праця „The Tsymbaly Maker and His Craft" М. Я. Бандери з'явиться на початку 1989 року.

За дальшими інформаціями щодо серії і щодо рукописів для евентуального видання слід звертатися на адресу: Huculak Chair of Ukrainian Culture and Ethnography, Department of Slavic and East European Studies, 450 Arts Building, University of Alberta, Edmonton, Alberta T6G 2E6.

У ЧЕРВОНОГРАДІ С. ХМАРІ ЗАБОРОНИЛИ КАНДИДУВАТИ

Ню. Йорк. (ПС УГС). — Біля 300 виборців міста Червоноград на Львівщині зібралися у п'ятницю увечорі, 20-го січня, біля міського палацу культури щоб обрати кандидата на з'їзд народних депутатів. Ще 2-го січня вони подали заяву з проханням дати приміщення для таких зборів, але й цього разу до палацу їх не пустили. Громадській ініціятивній групі вдалося все таки викликати з Міської ради секретаря Шевченко і після її втручання людей пустили до залі.

Слово взяв представник Товариства рідної мови і запропонував у народні депутати вчителя Б. Козярсько го. Від громадської ініціятивної групи виступив інженер Дрогобицький та проголосив, що громадськість висуває в кандидати лікаря Степана Хмару. Коли в залі затихли оплески, секретар Міської ради Шевченко оголосила збори неправомірними, оскільки на них не є присутня виборча комісія. Вона побіціяла, що в суботу збереться виборча комісія і призначить вибори кандидата в народні депутати на понеділок, 23-го січня.

Тоді наперед вийшов С. Хмара і звернувся до громадян із пропозицією: якщо зборів на дадуть провести, оці кілька днів, що лишилися, для висування кандидатів слід бойкотувати. На цьому невдалі збори закінчилися.

Але С. Хмара додому цього вечора не потрапив. Машину, якою його підвозили знайомі зі зборів додому, зупинив міліцейський автомобіль. Хмару арештували і завезли до міліції. Коли його дружина Галя і дочка Соломія прибігли, схвильовані несподіваним арештом, до міліції, їм відмовили пояснити причину арешту. Але вони обидві почули в коридорі, як майор Мирослав Іванчук телефонував додому до головного лікаря санітарної частини і вимагав негайно написати на Хмару таку характеристику, щоб його можна було зразу „зачинити". Почувши ці слова, Соломійка заридала — вона зовсім недавно дочекалася тата з концтабору, де його тримали „зачиненим" за переконання цілих сім років. На дитячий плач вийшов з кабінету заступник начальника міліції майор Горун і сказав дівчиці зі злістю: „Можеш битися головою об стіну!". Зрештою, і доню, і маму грубо виштовхали на вулицю.

У понеділок, 23-го січня, на площі перед палацом культури зібралося вже не 300, а біля 3,000 червоноградців. Вони стали скандувати: „Волю Хмарі!", Ганьба владі!". Цілий час лунали вигуки: „Хочемо Хмару кандидатом у депутати!".

О пів на сьому прибув заступник начальника міліції Горун і почав пояснювати, що С. Хмару не можна обирати кандидатом у депутати, бо його арештовано на 15 діб за несанкціоноване проведення передвиборчих зборів у п'ятницю, 20-го січня.

В Західньому Берліні приходять до голосу праві елементи

Бонн, Західня Німеччина. — Вислід виборів у Західньому Берліні, в яких новостворена сильна права партія здобула несподівано 11 місць, сильно занепокоїла німецький уряд в Бонні, як також усі три західні держави — ЗСА, Францію і Великобританію, що все ще формально є адміністраторами колишньої столиці Німеччини.

Нова республіканська партія стоїть під проводом колишнього старшини відділів СС Франца Шингубера і діє не лиши в Західньому Берліні, але також в інших частинах Західньої Німеччини, зокрема в Баварії. Вона пропаґує відродження старих німецьких вартостей, як точність та чистість, але також вимагає першенства для німців у праці і у приділеннях помешкань. Як відомо, Західня Німеччини і Берлін є залляті чужинецькими робітниками, що витворює великі соціяльні проблеми. В самому Західньому Берліні є 225,000 чужинців, які становлять 11 відсотків населення.

Для представників трьох держав, що формально є адміністраторами Західньо го Берліну велика виграна республіканської партії буде становити проблему тому, що досі вони забороняли там активність сильно правих угурпувань включно з національ-демократичною партією, яку уважали нео-нацистською.

Республіканська партія, здобувши 11 місць в парляменті міста, рівночасно матиме своїх двох представників у крайовому парляменті у Бонні.

У понеділок, 30-го січня, біля 10,000 демонстрантів маршувало вулицями Західнього Берліну, протестуючи проти республіканської партії.

На Ровд Айленді згорів український парафіяльний дім

Вунсакет, Р. Ай. — Тут в неділю, 29-го січня ц.р., у ранніх годинах згорів парафіяльний дім української католицької церкви св. Михаїла, єдиної української католицької церкви в стейті Ровд Айленд.

Парох цієї церкви о. митрат Іван Мoват, який жив у парафіяльному домі, потерпів поранення другого ступеня. Його перевезено до місцевої лікарні, а відтак гелікоптером до лікарні Ворчестер в стейті Массачусеттс, де знаходиться спеціяльний відділ для поранених у пожежах пацієнтів. Причина вогню невідома, а шкоду оцінюють на 75,000 дол.

„Горить моє серце"...

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович) — Сидимо з Лілеєю Волянською у затишній бібліотеці редакції „Свободи", а „за стіною" у супровід нашій розмові ллється дзвінкий, м'який голос нашої гості із її найновішої стрічки, що її вона саме принесла зі собою і тут її випробовують.

Лілея Волянська у редакції „Свободи".

А пісні цієї стрічки переносять нас у давні „добрі часи", коли вони були незвичайно популярні, та де б ми не були, можна було їх слухати, а то і самому підспівувати. Скільки замріяних, літніх вечорів провела молодь „наших" часів співаючи їх, скільки разів виконували їх наші відомі солісти. „Айстри" М. Лисенка, „Із сліз моїх" з музикою Д. Січинського, „Горить моє серце" Я. Лопатинського, а з народних „На вулиці скрипка грає", „Як ми прийшла карта" чи „Ой на горі сніг біленький" — ллються одні за одними народні та клясичні пісні із двох перших десятиріч XX сторіччя.

Здивовані тим добором питаємося нашу молоду співачку, чому саме у неї на стрічці пісні езотеричного характеру. Вона очевидно свідома того і у неї трохи побоювання, як прийме цю збірку двадцяти пісень наша публіка. Але стрічка, — каже Л. Волянська, — виконана на найкращому матеріялі на найдорожчому папері із незвичайним акомпаньятором Майком Мессі, а при тому ще слова до усіх пісень надруковані окремо двома мовами.

Бачимо, отже, як старанно приготовлялася співачка до цієї оригінальної тематикою стрічки і слухаємо її із справжньою приємністю.

Коли у нашій розмові випитуємося Л. Волянську про її співочий шлях і про початок його ще за дитячих років, коли захоплена музикою приготовлялася з допомогою бабуні до першого виступу в радіо, то насувається нам підозріння чи саме ця платівка з піснями наших музичних клясиків аби не є символом вдячности для бабуні, що вщепила у душу Л. Волянської перше захоплення співом.

Але вона музичне зацікавлення перейміла не лише від бабуні — ціла родина виїмково мистецько обдарована. Сестра Богданка — це керівник музичного ансамблю, двоюрідна сестра Леся — відома співачка, а тепер дочка Ніна здобула

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

КАНАДСЬКА ГАЗЕТА „Торонто Стар" повідомила, що совєтський гокеїст Іґор Ларіонов буде грати в черговому сезоні у канадській дружині „Канакс" з Ванкуверу. Згадана газета, цитуючи Ларіонова пише, що спортовець мав заявити таке: „Я вже змучився відсутністю дійсного професіоналізму в совєтському гокею... Тут цілком інакше. Трибуни все переповнені публікою, змагання прекрасно організовані, існує підтримка у керівництві і суспільства". Таж газета додає, що інший совєтський спортовець Вячеслав Фетісов, який грав разом з Ларіоновим в тій самій дружині, вже підписав договір з дружиною „Девілс" в Ню Джерзі. Обидва мали б отримати винагороду у висоті одного міл. долярів. Очевидно, ані один, ані другий спортовець не отримають на власність грошей. Гроші підуть до каси совєтського спортового комітету, а вони отримуватимуть з цих фондів тільки стипендії. Хіба рішаться на втечу і політичний азиль.

ПОСАДНИК ЄРУСАЛИМУ Тед Колєк, який знову зголосив свою кандидатуру на перевибір, не забажав зустрічатися із східньонімецьким міністром для релігійних справ Куртом Лиффнєром, який прибув до Ізраїля з офіційною візитою. „Я не бачу жадної потреби зустрічатися з ним тим більше, що Східня Німеччина, у противагу до Західньої Німеччини, не визнає дипломатично Ізраїля", — заявив Колєк кореспондентам. Міністер з комуністичної частини Німеччини був запрошений до Ізраїля дирекцією „Меморіял", „Яд Вашем" і міністерством закордонних справ.

АКДЕМІК АНДРЕЙ САХАРОВ не дуже задоволений перекрученою його думкою французького газетою „Фіґаро", яка, покликаючись на британську газету „Сандей Таймс", з кореспондентом якої Сахаров розмовляв телефоном у справі політики гласности і перебудови, написала, що він, Сахаров, передбачає упадок Міхаїла Ґорбачова. Совєтський вчений заявив, що цитата вирвана з контексту і тому читач має враження, що Сахаров і його дружина Єлена Боннер не вірять у довготривалість системи під керівництвом Ґорбачова. „Я, сказав кореспондентові Ендрюсові Раксбері, що консервативні сили в Центральному Комітеті КПСС і Політбюро ставлять перешкоди його політиці перебудови, а газети написали, що ми нібито є також проти політики теперішнього керівництва", — заявив Сахаров.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ УРЯДОВІ чинники ствердили, що в 1987 і 1988 роках американські фабрики хемікалій доставляли їх до арабських країн, на те, щоб вони виробляли трійливий газ. У зв'язку з вислідом інвестиґації арештовано одного із представників такої американської фірми, а в Італії арештовано голляндського горожанина, що був також вмішаний в перепродування американських хемікалій до Західньої Німеччини, звідкіля вони відтак ішли на Близький Схід.

ХВИЛЯ ВИЇМКОВО сильного морозу на Алясці зовсім не меншає, хоча вона вже триває два тижні. У понеділок, 30-го січня, знову термометер вказував 64 ступені Фаренгайта нище зера, але дослідники погоди стверджують, що зимно дуже поволі просувається до інших стейтів ЗСА. Вміжчасі канадський уряд відкликав усі свої війська з Аляски, які перебували там на зимових вправах разом із американськими військовими частинами. Причиною відклику є катастрофа канадського військового літака, в якій згинуло вісім військовиків і знищено спеціяльні споруди для вправ на Алясці.

В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕНАТІ відбуваються переслухання у справі підкупства та інших фінансових неполадків у програмі допомоги американським індіянським племенам. Це потвердив один із найславніших провідників індіян, Рассел Мінс, який зізнавав перед сенатською комісією в понеділок, 30-го січня ц.р.

В НЮ ЙОРКУ НАРАДИ лави присяжних у славному процесі проти адвоката Джоел Стайнберга закінчилася в понеділок, 30-го січня у вечірних годинах. Лава присяжних одноголосно признала Дж. Стайнберга винним у вбивстві прибраної дочки Лізи. Стайнберґові грозить сім до 25 років тюрми.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР в Массачусеттс Френк МекНамара, мол., зрезиґнував із свого посту під натиском своїх співробітників і товаришів, після того, як опубліковано інформацію, що він фальшиво оскаржив свого попередника в куренні маріхуани. Від початку праці на тому визначному пості МекНамара мав проблеми із своєю поведінкою так публічною, як і у відношенні до своїх співробітників.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ЗСА Ден Квейл виступив вперше у своїй новій ролі, як головний промовець на конференції радієвих і телевізійних релігійних речників. Промовляючи на тему релігії, він заявив, що „ненависть до Бога" лежить в корінні внутрішніх проблем СССР і що відкинення комуністичною партією релігії створило у совєтських політичних вождів переконання, що вони „всевладні". Його заява вказує на те, що він хоче здобути симпатію у консервативних колах американських політиків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year $40.00 6 months $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year $15.00 Change of address $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, допиcи й підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Погана спадщина після Дж. Шулца

Державний секретар за урядування президента Реґена Джордж Шулц записався поганими літерами в пам'яті українців. Це він видав большевикам українського моряка Мирослава Медведя, який двічі скакав з совєтського вантажного корабля у воду, щоб дістатися — в його наївній уяві — на безпечну американську землю. Шулц дав згоду на відіграння трагікомедії із „другим Медведем", який заявив, що хоче вертатися до СССР. І це він, Джордж Шулц, намовив Реґена, щоб той при найближчій зустрічі з Ґорбачовим обіцяв Ґорбачову, що Америка не даватиме політичного азилю членам залоги совєтських кораблів, що прибувають до Америки забрати закуплене збіжжя. І це Джордж Шулц погодився на видачу Ізраїлеві Івана Дем'янюка, хоча знав, що в Єрусалимі судитимуть Дем'янюка на основі совєтських фальшивок, привезених з Москви жидівським мультимільйонером Гаммером. Джордж Шулц був совєтофілом, але був також закоханим в Ізраїлі. Він їздив десятки разів на Близький Схід до Єгипту, Йорданії й Ізраїля і хоча знав, скільки більйонів дістав Ізраїль від Америки грішми і зброєю, і що максималістична політика Їцака Шаміра зберігає на Близькому Сході небезпечну для світового миру бочку пороху, ніколи не заговорив до ізраїльських лідерів рішучою мовою, тільки діяв за фразою, яку продиктував Реґенові, що Америка не може диктувати своєму ізраїльському союзникові.

Як ми вже повідомляли („Свобода" з 26-го січня ц. р.) — в останньому тижні свого урядування, себто в останньому тижні існування президентури Роналда Реґена, Джордж Шулц написав був листа секретареві оборони Френкові Карлуччі, що в інтересі американської закордонної політики є скасувати всі обмеження в експорті до СССР, проголошені в реакції на окупацію Афганістану совєтськими військами. За договоренням у Женеві — Москва має вивести з Афганістану решту своїх військ до 15-го лютого 1989 року. Значить, того дарунку Москві не можна було зробити за урядування Реґена. Пентанґон був і є проти продажу Москві комп'юторів та інших винаходів, які із шкодою для безпеки Америки скріпили би збройну силу СССР. „Ню Йорк Таймс" з дати 25-го січня ц. р. твердить, що західньоевропейські союзники Америки схиляються до поради Шулца. З широкої кореспонденції на цю тему у „Ню Йорк Таймсі" можна догадатися, що Шулц зробив таку обіцянку совєтському міністрові закордонних справ Едуардові Шеварднадзе під час їх останньої зустрічі. Це все Шулц залишив у спадщині Бушеві і його державному секретареві Джеймсові Бейкерові. Стиль їх урядування і підхід до міжнародних проблем Буша і Бейкера цілком інший, як був за ери Роналда Реґена і Джорджа Шулца. Можна дуже сумніватися, чи Буш захоче робити якісь поважні концесії Москві без попередньої наради з членськими країнами НАТО.

Була вже вістка в газетах, що хоча Буш продовжуватиме розмови з Ґорбачовим про дальшу редукцію різних родів зброї, проте цього року він не передбачає безпосередньої зустрічі з Ґорбачовим і проблему редукції зброї буде тісно пов'язувати з актуальними міжнародними проблемами. Конкретно, будь-які американські концесії для Москви будуть залежні від припинення Москвою своєї політичної і військової експансії, особливо на американському континенті. Можна було читати поважний коментар, що Буш прагне використати теперішню економічну скруту СССР для торгу з Москвою, щоб в заміну за якісь американські полегші дістати від Москви відмову від дальшого підтримування Куби і Нікараґуа. Президент Буш не зобов'язаний виконувати те, що обіцяв був Джордж Шулц. Але проблема залишилася і її розв'язуватиме вже Буш та його державний секретар Бейкер.

Поважний журнал „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" видав своє останнє число під гаслом: „Нова ера простягненої руки". Джордж Буш простягнув руку до конструктивної співпраці демократичному Конґресові й окремим демократичним діячам, він прагне замирення на внутрішньому фронті ЗСА. Цікаво, яка буде його політична лінія з Ґорбачовим і Шаміром. Покищо добре, що не стало Шулца з його симпатіями до Москви і Єрусалиму.

Михайло Кучер

НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ У КНИЗІ ҐОРБАЧОВА

Ґорбачов починає свої розважання на тему національного питання СССР досить дивним ствердженням — „ми живемо в багатонаціональній державі. Ця — якість" фактор нашої могутности, а не слабости, не дезинтеграції. Революція покінчила з національною неволею та забезпечила економічний і духовний прогрес усіх націй і народностей. Далі Ґорбачов починає хвалити партію большевиків за її „гігантичну творчу працю". Ця „гігантична" праця збагатила не тільки совєтське суспільство, але й світову цивілізацію. Без усякого доказу Ґорбачов твердить, що в СССР вже вирішено національне питання. Без такого „вирішення" не було б і Совєтського Союзу, яким він керує. Усі республіки „фактично вирівняні" і це „вирівняння" створило братерство, співпрацю, повагу (до кого?) і взаємодопомогу.

Врешті Ґорбачов схаменувся і признав, що в СССР існують якісь — „національні процеси". Протиріччя — себто непогодження — існують в кожному процесі розвитку, але отим „протиріччям" в минулому не дано відповідної уваги. Ми — очевидно КПСС — оцінювали становище „при допомозі торжествених слів". Тут вже і діялектика: з бігом часу в „національних республіках" створилася своя національна інтелігенція" із свідомістю національної різности, розвинувся природний процес, або зацікавлення своїм історичним корінням. При тому, — як природний процес частина нового суспільства, себто нової інтелігенції стала „на манівці націоналізму", з'явилася „національна обмеженість", національне змагання — не сказано з ким — і чванлмвість.

Нове покоління, нова інтелігенція уже національно свідома наштовхнулася на труднощі багатонаціональної держави. Соціялізм дозволив (!) кожному народові виростити крила. Мовляв, усі проблеми можна вирішити при вжитті соціялістичних засад. На тлі національної ворожнечі, яка існує навіть у найбільш розвинених країнах світу — буквально — „СССР є прикладом унікальної в історії людської цивілізації". Це наслідки національної політики Леніна. Дуже тяжко було — скаржиться Ґорбачов — будувати багатонаціональну державу — російську і свою рідну. (!). Ленін був ніби дуже обережний і делікатний(!), в національному питанні — фактично був творцем терору. Ми — партія(?), будемо тверді і принципові. Національні почуття треба шанувати, але ними не можна спекулювати, бо отримається політична безвідповідальність, якщо не злочин.

Ґорбачов твердить, що в своїх подорожах по Совєтському Союзі завжди зустрічав совєтський патріотизм. Люди горді тим, що є громадянами Совєтського Союзу, але не згадав — не міг згадати, — що всюди люди скаржилися на порожні полиці в державних крамницях.

Ґорбачов нагадує, що комунізм постав для людини, для її блага, для її свободи, захисту прав, задля справедливости на землі. Комунізм має в собі величезний потенціял гуманізму. (Виходить так-крой, Ванька, Бога нет!) І отой „величезний потенціял" гуманізму знищив двісті мільйонів людей — співпраця Москви і Пекіну — для нічого іншого, як перемоги справедливости на землі.

Очевидно, книга Ґорбачова була написана перед подіями у Вірменії, Латвії та Литві, перед кривавим четвергом у Львові. Тут можна і треба додати про співання стрілецьких пісень на громадських зборах у Львові та про фантастичну відомість з російських дисидентських кіл Москви про „намір чи розглядання можливостей виходу Західньої України із складу СССР".

Також у „Kurier Vienna" була видрукована мудра карикатура на тему розпаду СССР. „Мати Росія", як „матрешка" — дерев'яна лялька — розпалася на дві частини і з неї втікають Латвія, Естонія, Вірменія та Азейбарджан, обкладають себе кулаками, а Україна, готова вискочити на волю.

... Бажання свободи, ідея свободи, завжди існувала в умах людства, особливо в його поневоленій частині. Тоді висувається первична необхідність — бути паном своєї долі. Якщо життям людини володіють інші люди тоді людина невільник, вона не може використати свої сили для вищої мети — самостійної держави.

Віримо, що майбутнє — це світ вільної людини, особиста свобода, засіб об'єднання людства, а майбутнє людство — спільнота вільних індивідів, або Франкове „народів вільне коло", де Україна буде мати своє місце.

Тим часом Ґорбачов в своїй книзі пише, що зустрічав людей, які горді на своє совєтське громадянство. Можна сумніватися. У СССР є пан над панами — російський народ — і поневолені. Поневолені мусять запевняти, що люблять совєтську владу. Але свого часу совєтські гумористи одверто писали — „любов до совєтської влади — це не професія", але на практиці таки професія, власне саме запевнення про любов. Треба зробити так, щоб „любов була взаємна". Щоб заслужити любов совєтської влади треба щиро і багато працювати, а совєтська людина не хоче працювати, тому перебудова не здійсниться.

Книга Ґорбачова — популярна на Заході, зокрема у Східній Німеччині, де мала два видання із стотисячними накладами. Одначе в книзі майже нема нічого нового.

Богдан Бойчук

Несказане слово для Йосипа Гірняка

(14-го квітня 1895 — 17-го січня 1989)

II.

Першим його питанням при кожній зустрічі було: „що діється в елегантному світі?" Поскільки ж він читав еміґраційні газети, то найчастіше він інформував мене, що ділося в елегантному чи неелегантному світі. насправді, я вчився від нього ввесь час, при кожній зустрічі. Гірняк кожним фібром душі був театральною і суспільною людиною, любив перейдене й пережите переповідати, — а я навчився при ньому однієї з головних чеснот: прислухатися. Під кінець його життя я засвоїв так багато деталів з його минулого, що він говорив зі мною про ті часи, наче з очевидцем.

Назагал Йосип Гірняк був людиною відкритою на нові концепції, нові пошуки в мистецтві та експерименти в театрі. Ця його чудова властність не зникла з віком, як то часто буває. Був він теж назагал відкритий і теплий до людей, старався їх зрозуміти й увести в гармонію з власним світобаченням. Але були теж вийнятки, люди, яких не любив; і майже неможливо було переконати його, що ті люди могли мати й позитивні властивості. В певних принципових речах він не міг простити людям слабостей чи помилок. До кінця життя, наприклад, не простив Маріянові Крушельницькому того, що той, після арешту Курбуса заявив публічно: „партія помогла знищити ворога народу"; після ж реабілітації Курбаса, той же Крушельницький писав: „Курбас навчив мене філософії мистецтва". — Не чогонебудь — іронічно наголошував Гірняк, — а філософії мистецтва! Не міг теж до кінця життя примиритися з Володимиром Блавацьким, хоч, крім звичайних конкуренційних елементів між двома режисерами та людських слабостей, я не бачив глибших причин для цього.

Останні два-три роки життя були дуже тяжкі для Йосипа Гірняка. Через недомагання ніг, він не міг виходити зі своєї тісної квартири. Якби не щоденні відвідини й доглядання його дочки Іви Куліш, (яка сама була обтяжена хворобою мужа та візитами у Олімпії Добровольської) усе було б ще трагічніше й темніше. Найтяжче було йому зносити самотність. Він же любив людей і взаємини з ними. Крім того, чим далі, комунікація з ним ставала труднішою. Були вечори, коли він майже не чув; були часи, коли його переслідувала одна тема, до якої безнастанно повертався, залишаючи тяг розмови. Кожна дрібниця ставала великою проблемою для нього, з якою не міг давати ради. Ввесь час, наприклад, журився і не знав, що зробити з книжками. Щоб заспокоїти його, родина мусіла забрати всі фотографії, листи, рукописи, книжки і тасьми та примостити в відповідному місці для збереження. Я теж забирав у нього всякі папери, газети й книжки, щоб він не журився ними. Останнього року при кожній зустрічі повторював: „Я такий втомлений, Богдане, так хочу відпочити. Але Бог чомусь тримає мене. Старість то не є приємна річ".

Але бували вечори, коли він, випивши чарку улюбленого коньяку був жвавий, дотепний, чудово комунікувався, згадував, як зважди, березільські часи і навіть наспівував львівських пісеньок. Та був один образ, який переслідував Гірняка день і ніч, не давав йому заспокоєння. При кожних відвидинах (часто кількакратно) показував на фотографію Леся Курбаса в арештантській формі й казав: „Це Курбас перед розстрілом. Я не можу того зрозуміти, не можу того сприйняти, як вони виводили голого Курбаса, Куліша і Дацкова на палубу, стріляли їх і кидали в зимне море". Образ голого трупа його улюбленого Курбаса в ледяній воді — був найвищим злом; нелюдяним до тої міри, що ставав несприйнятливим.

Наша остання зустріч відбулася вечором 9-го січня, тобто три дні перед тим, коли він свідомістю відокремився від світу. Привітавшися, Гірняк наполегливо почав мене просити, щоб я забрав останні п'ять книжок. які я ввесь час перед тим відмовлявся забирати, бо він любив заглядати до них, вони були для нього наче друзями в хаті. Тому й тепер я почав відмовлятися. Але Марія Ревакович, моя дружина, кивнула мені з-за Гірнякового плеча, щоб я брав. Тож я забрав ті книжки. Гірняк заспокоївся, випив чарку коньяку, говорив на своїх улюблені теми, навіть заспівав Марії про „молоду, як ягоду", що вийшла за старого заміж... Коли ми почали прощатися, Йосип Гірняк глянув на мене і сказав: „Ну, то вже більше не побачимося?" Я розсміявся і відповів: „Чому ні? Ми вас знову відвідаємо на другий тиждень". Прощання наше було тепле, спокійне, без ніяких зловісних передчуттів.

Ми відвідали його з Марією на другий тиждень, але не бачилися... Він був у закритій труні. Згідно з його волею, його прощала маленька група родини. Без театральних лаштунків, без промов. Гірняк, який ціле життя любив людей, був на кінці самотній; актор, якого інспірували оплески публіки, зійшов зі сцени сам.

(Закінчення на стор. 3)

Андрій Бук

ЕКОНОМІКА ЗСА ПРИ КІНЦІ МИНУЛОГО РОКУ

II.

Канадський парлямент, під кінець грудня м.р. — 170 проти 125 голосів — затвердив десятирічний, вільний від мита торговельний договір зі ЗСА. Знесено 15 відс. мита на 16,000 різного року товарах. Не згадується у договорі про деревну і паперову індустрію та продукцію кандських вин, — дорожчих від каліфорнійських, а вони є підставою канадської економії. Канада — це найбільший торговельний партнер ЗСА; біля 130 більйонів долярів річно. Минулого року експортувала 75 відс., імпортувала 24 відс. і новий торговельний договір збільшив економіку Канади на 5 відс. річно, ЗСА на один. Економічний стан добрий, валова продукція 36 індустрійних і 20 мануфактурних підприємств з місяця на місяць зростає, інфляція під контролею, вартість доляра зростає, безробіття спадає, 25 тисяч нових місць праці, головно чоловіків від 25-ох років життя, затруднених найбільше в торгівлі — дрібній продажі і конструкції. В грудні три канадські компанії погодилися, протягом 10-ти років збудувати в СССР, біля Ленінграду над Фінським заливом торговельний центер з готелем, театром, музеєм, касином, парком для розваг і спортовим стадіоном, коштом п'ять більйонів долярів на 49 відсоткових цінних паперах.

У грудні почалася торговельна війна між ЗСА і 12-ти країнами Европейської спільноти, які відмовили імпорт американського гормонового м'яса і купують негормонове в Арґентині, Австралії, Бразилії і Новій Зеляндії. ЗСА є найбільшим експортером гормонового м'яса у світі, головно до Европи і Японії. Через годівлю худоби, від 20-ти років гормонами 50 відс. м'яса гормонове, яке, як твердять людському організмові не шкодить. У відплату ЗСА, з першим січня ц.р. наклали стовідсоткове ембарґо на імпорт европейських овочів і харчових продуктів, вартости 100 мільонів долярів. Европа загрозила ембарґом на імпорт американських овочів і фармерських продуктів, вартости 97 мільйонів долярів, оскільки ЗСА до кінця січня не змінять обмежень. Під впливом Великобританії, Західня Німеччина і Данія згідні на копроміс, Франція опонує. Переговори почалися; обидві сторони мали стрінутися під кінець січня. Европейські держави мають дальше проблему з гіперпродукцією харчів, головно набілу і м'яса, консервація яких коштує річно більйони долярів. Під кінець грудня 12 держав, членів Европейської спільноти відбули конференцію з японським урядом, в справі збільшення експорту молочних продуктів. Економічний гін европейських держав, зростаючі заробітки — доходи громадян та зростаючі ціни збільшають інфляцію, в боротьбі з якою Центральні банки, кількома наворотами піднесли відсоткову стопу. Найбільше валова продукція в грудні зросла в Німеччині (3.5 відс.), торговельний зиск 13 більйонів долярів (20 відс. більше від минулого року), а надмірні видатки громадян (більші від доходів) піднесли ціни на продуктах. Крім того уряд підніс податки на оливу, тютюн і забезбечення, що зменшить видатки консументів і валова продукція в 1989 році зменшиться. У грудні Центральний банк знова підніс, четвертий раз, відсоткову стопу до 6 відсотків, а за німецьким банком піднесло сім інших держав, єдина Бельгія знизила до 7 відс., через сильний економічний стан і стабільний торговельний балянс. Міністер фінансів Ґ. Столберґ домагається від новообраного президента Дж. Буша, зараз після інавґурації, конференції „великої сімки" в справі дефіцитів і вартости валют та конференції з головою Федеральних резерв А. Ґрінспеном і секретарем фінансів в справі економічної політики, відсоткової стопи і торговельного конфлікту.

У Великобританії валова продукція 3.1 відс., але більші видатки від доходів — заробітків громадян, та збільшені запотребування (збільшили імпорт на 12 відс., в той час, як експорт зменшився, через посуху, та стримано експорт яєць, через шкідливі бактерії (знищено мільйони яєць) у висліді торговельний дефіцит зріс на 5.5 більйона долярів. Зросли ціни, інфляція і Центральний банк підніс відсоткову стопу до 13 відс. (дев'ятий раз від червня). Рівночасно зросли мортґеджі, що захитало дрібну продаж, валюту, біржу і інфляція зменшилася до 6.5 відс. Уряд стримав виплату 2.5 більйона долярів низьковідсоткової позики для перебудови совєтської економії та купив американську фірму харчових і тютюнових продуктів Піллсбирі, за 5.75 більйона долярів.

Зростаюча від чотирьох років японська економіка, останнього кварталу зросла на 4.5 відс. і зростати буде далі, бо корпорації вкладають доходи в підприємства, що збільшує продукцію, затруднення і доходи. Тому стандарт життя японця сьогодні належить до передових світу. Уряд, щоби зменшити торговельні доходи від жовтня м.р. зменшив експорт електроніч-

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Жила

ІГОР КАЧУРОВСЬКИЙ

Як час іде... Але чого ж мені
Усе здається, ніби я — той самий?
„Як час іде"

I.

На долю Ігоря Качуровського випали нелегкі роки. У ранньому дитинстві були вони приємні, згодом стали важкі, зате пройняті багатогранним життєвим змістом. З кожного періоду наш ювіляр зумів винести багаті життєві враження, передати їх у творчості та прийти до своїх лише йому притаманних висновків.

Народився І. Качуровський 1-го вересня 1918 року в Ніжині на Чернигівщині в родині юриста-службовця Василя Качуровського. Мати Ігоря походила зі шляхетства і цього було досить, щоб родина Качуровських за совєтської влади зазнала чимало переслідувань. Дійшло до того, що вони мусіли втікати з рідного краю в Росію. У Курському Ігор закінчив середню школу й вступив до Курського педінституту. В інституті викладав тоді проґнаний зі столиці, колишній професор Московського університету Борис Ярхо, людина широкого знання в галузі середньовіччя, творець „методології точного літературознавства", перекладач російською мовою „Пісні про Роляндa", „Пісні про мого Сіда", „Саги про Волсунґів" та інших шедеврів світової літератури. Професор Ярхо не тільки розбудив у молодого Ігоря Качуровського замилування до літературознавства, як науки, але дав йому ґрунтовне знання в цій галузі. Усе це широко позначилося у діяльності нашого ювіляра.

Писати почав І. Качуровський рано, ще бувши студентом, а друкувати вірші став 1946 року. 1948 року в Зальцбурзі вийшла його перша збірка поезій „Над світлим джерелом", що включала вірші, написані в 1945-1947 роках. У ній молодий поет виявив перші ознаки майстра вірша. Збірка повна глибокого ліризму, мелодійности й романтики молодости. На увагу заслуговує вірш „Останній сніг розтанув на полях". Він пройнятий емоційною насиченістю й талановитим, хоча скупим змалюванням душевної втоми, позбавленої будь-якого зовнішнього трагізму. Деякі вірші, наприклад, „Забрано від тебе соняшні надії" — дуже мелодійні. Останній вірш збуджує спогади про рідний край, про молодість, про людину:

А коли на землю срібний присмерк ляже,
Місяць їм світитиме в гаю.
Тільки їй ніколи інший не докаже
Казку недоказану твою.

Друга збірка поета „В далекій гавані" появилася 1956 року в Буенос-Айресі, в Арґентині. У ній, як слушно завважує Василь Чапленко, „поет схиляється до заперечення „реальної реальности", висуваючи натомість „уявний світ поезії". Але дійсність має свої закони, які зіґнорувати трудно, зокрема еміґраційному поетові. Таким чином у нього мимоволі з'являються мотиви блукання на чужині й туга за втраченою батьківщиною:

Ми розстанемось, може, навіки.
Будуть інші зірки наді мною,
Та не можуть вони заступити
Чар північного рідного неба.

І не раз я у зоряні ночі
Буду тужно на північ дивитись;
Все шукатиму Лебедя й Ліру
І сузір'я Великого Воза.
„Сіра темінь, як попіл пожежі"

Щобільше туга позначується тут песимізмом, то стає цілком закономірним явищем, якого поет не в силі промовчати. У збірці є багато спогадів про юнацькі роки й романтичне кохання. Вони стають гарячим джерелом палкої любови:

Що півсвіту об'їхав я тільки на те,
Щоб нарешті — тебе зустріти.

Поетові дуже потрібна любов, у ній він духово зростає, мужніє. Це чудово засвідчує вірш „Розкішним ранком — простір для плавби". Поет далекий від будь-яких скарг, сильний духом, мужньо й спокійно пише своїй коханій:

Якщо тебе знесилить марна путь,
Заломить біль, образа опече,
Я — біля тебе. Відпочинь, забудь,
Поклавши руки на моє плече.

Збірка, до речі, є добрим прикладом неоклясичної поезії через її „учену книжність", яка для Качуровського „ніби призма", крізь яку він бачить живу дійсність. Краси поезії подібно до інших неоклясиків, Качуровський шукає у вишуканих формах, „надаючи великої ваги навіть окремим деталям". Поет, згідно з неоклясичним каноном, дотримується й високого стилю, добираючи для цього відповідних слів.

У 1960 році з'являється поема „Село" — про колективізацію та нищення нашого селянства. Третя збірка нашого ювіляра — це „Пісня про білий парус" (1971). Розкішно видана й оформлена книжка, „аж ніяк не нагадує еміґраційне видання". Вона може „викликати заздрість у поетів, що друкуються на українській землі". „У збірці, — як пише Вадим Сварог,— є немало мініятюр, дистихів і гайку, що кількома словами фіксують швидколітні поетичні моменти, які в самих собі несуть і образ і мисль. Так може бачити світ тільки поет". Тут чудово змальований і світ тварин. Зустрічаємо образи бджіл, що „священний довг сповняють до кінця" та псів, здебільшого скривджених людьми, як у вірші „Собаче щастя". У цій збірці І. Качуровський ні песиміст, ні оптиміст. „Він, — як пише Сварог, — філософ, який знає, що цей світ не такий, яким він мусів би бути, але його вже не переробиш, бо не можна переробити людську натуру".

(Закінчення буде)

Виставка Т. Осадци у Вашінгтоні

На фото (зліва): Джеймс Вокер, асистент директора Музею ім. сен. Самнера, Таня Осадца та Ричард Л. Гирлбат, директор та головний куратор музею. *(Фото: Василь Лапічак)*

Від 4-го грудня 1988 року до 30-го січня 1989 року в Музеї й Архіві ім. сенатора Самнера у Вашінгтоні відбувалася виставка мисткині Тані Осадци під назвою „Українське декоративне народне мистецтво". В цю виставку, яку в день відкриття відвідала численна кількість українців та амеканців, включено 38 праць, виконаних в техніці темпери й олії. Це — зображені в яскравих барвах фантастичні і казкові квіти та птахи, які нагадують відвідувачам українські фолкльорні мотиви.

Великий вплив на мисткиню, яка малює від 1959 року, мав її чоловік, архітект Аполінарій Осадца, який заохотив її студіювати мистецтво. Вона вписалася до школи Арт студентс ліґ оф Ню Йорк, де вчилася у відомого американського художника Томаса Фогарті. Вже з самих початків проживання в Америці, які не були легкими, Таня Осадца шукала розради в цих барвистих фантастичних картинах, що нагадують народне мистецтво. Її перші мистецькі починання були в кераміці, але тепер вона здебільшого творить картини темперою, в яких переважають квіти і птахи.

Т. Осадца, яка погоджується з теорією мисткині декоративного розпису Марії Примаченко, що „земля є колискою квітів, а квіти, це-люди", часто працює до пізньої ночі, щоб, як це вона каже, за допомогою Всевишнього, змалювати всі квіти у світі. „Я намагаюся передати доброту людей в моїх картинах", — каже вона.

Два роки тому, Таня й Аполінарій Осадци відвідали Україну, де в будинку їхньої колишньої школи в Бережанах відбулася виставка її творів, разом 62 картин. Цю виставку вітали в Україні з великим ентузіязмом. Про неї писали ряд публікацій з ділянки українського фолкльору та етнографії. Виставка також відвідала Львів, Тернопіль і Київ.

Барвисті праці Т. Осадци виставлялися в Ню Йорку і Ст. Пітерсбурзі на Фльориді. Її твори є також в збірках Національного музею українського мистецтва в Києві, музеях мистецтва у Львові, Тернополі і Бережанах, а також в багатьох приватних колекціях. Репродукції картин друкувалися в журналі „Нотатки з мистецтва", який виходить у Філядельфії.

С. Демиденко

Концерт В. Мельничина в Ст. Пітерсбурзі

В неділю, 8-го січня 1989 року, якраз на другий день Різдва Христового за Юліянським календарем, в Ст. Пітерсбурзі на Фльориді відбувся концерт оперного співака тенора Василя Мельничина. Спонзорував цей концерт місцевий хор „Україна", який існує на терені центральнозахідньої Фльориди більше десяти років. Чистий дохід із концерту, на бажання В. Мельничина та з повною згодою спонзора, призначено на потреби Українського Вільного Університету.

Концерт відбувся у великій і просторій залі при українській католицькій церкві Св. Богоявлення Господнього майже відразу після відправи Служби Божої. Отець парох, декан Я. Федик заповів у церкві і помістив теж у недільному церковному бюлетені відомість про концерт, так що після відправи майже всі вірні, місцеві парафіяни і гості, що перебувають тут на зимових (ті, що стужилися за сонцем, а не за снігом) вакаціях, поспішали до просторої залі. Заля була по святочному із мистецьким хистом удекорована тому, що засідали парафіяни і гості до святої вечері в навечеря Різдва Христового. Тут теж відбувалася новорічна забава та зустріч Нового Року, що їх влаштував хор „Україна". Членкині із сестрицтва св. Ольги, що існує при церкві плянували відбути Маланчин Вечір в тій же самій залі.

Автор цих рядків і керівник програми, як теж ініціятор цього вокально-сольового музичного концерту, трохи побоювався про фреквенцію тому, що на дворі була гарна соняшна погода. Та побоювання були зайві: майже всі присутні на Богослуженні в церкві рішили послухати спів В. Мельничина. Тому заля була заповнена слухачами.

Хто ішов, щоб почути високої якости спів і сподівався духової розваги, той був мило вдоволений і радий, що його сподівання сповнились. А хто ішов тому, щоб прямо з людською цікавістю почути і порівняти спів В. Мельничина тепер, із тим, що його чув десятки років тому на концертах в Мюнхені, Ню Йорку, Чикаго, Філядельфії чи

В. Мельничин

інших містах діяспори, той пригадав собі гарне минуле як теж відновив у своїм серці і душі тугу за рідним, дорогим та милою українською піснею.

В. Мельничин своїм високої якости голосом, професійною інтерпретацією мелодій вокально-музичних творів та оперових арій, що входили в склад програми концерту, передав зміст кожної точки програми мабуть так, як композитор музики і автор слів ввижали собі. Як могутні і сильні звуки розбурханих океанських хвиль, що об'бивають-ся об кам'яну скелю берега, як легот спокійного подуву вітру в широкому та безкрайому полі, як бадьорий стукіт чобіт машеруючих в лавах жовнірів, як зворушливе і ніжне зітхання молодої дівчини після прощальної зустрічі із милим, який відійшов на війну — це ті тони, звуки, ритми, каденс і модуляція, що їх почули слухачі концерту В. Мельничина.

Рідко можна бачити на концерті соліста чи солістки, щоб публіка так пильно і уважно слухала виконавця-співака. На обличчях майже всіх слухачів було помітне душевне задоволення та вияв вдячности за виїнятковий концерт. Цей вислів подяки проявився в сльозах на очах у багатьох присутніх під час виконання невмирущої арії „Владико неба і землі" із опери „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського.

Фортепіяновий супровід Ріни Массі був бездоганний, хоч це вона вперше акомпаньювала В. Мельничинові. Ріна Массі виконала ще фортепіянове сольо, заґравши „Турецький марш" Моцарта, за що публіка нагородила її щирими оплесками.

На програму концерту склалися такі композиції: „Вірую" — слова В. Мороз, музика Я. Ласовський, „Надії" — слова С. Черкасенка, музика Е. Лопатинського, „Мамо моя" — слова і музика А. Гнатишина, „Безмежнеє поле" — слова І. Франка, музика М. Лисенка, „Тарантелля" — музика Г. Россіні, „Люблю" — слова О. Олеся, музика А. Гнатишина, „Чи тямиш ти, дівчино" — слова і музика В. Третяка, „Владико неба і землі" — музика Гулака-Артемовського.

М. К.

„Горить..."

(Закінчення зі стор. 1)

перше місце у конкурсі співу поміж 12-літніми у провінції Альберти. Не можна забувати, що і батьки Лілеї музично обдаровані та глибоко зацікавлені музикою.

Однак у молодечих роках Лілея мала ще інші мистецькі зацікавлення, вона добре малювала, закінчила мистецьку школу в Ню Йорку, а відтак продовжувала її в Альберті, де живе вже довгі роки, і писала вірші, що їх поміщувано у пластових виданнях. З-під її мистецької руки вийшов іконостас в УКЦ Непорочного Зачаття у Сан Франсіско, дитяча книжечка „Три ведмеді", та ряд цікавих ілюстрацій. Поважно, однак, взялася Лілея до співу перед 15-ти роками, коли поселилися у Едмонтоні, Альберті. Після наполегливих лекцій у таких учителів співу як Д. Астор і Л. Перілло вона вперше виступила солісткою в опері „Купало" у 1981 році під мистецьким керівництвом Володимира Колесника.

Але ми знаємо, і це потверджує наша співачка, що перед отим першим великим оперовим дебютом, вона постійно виконувала сольові партії у хорі як також виступала як солістка на різних концертах із народним репертуаром.

Після успіху „Купала" і прихильних критик, В. Колесник звернув увагу на добру сопраністку і в „Тижні Української Опери" в Торонто у 1984 році, Л. Волянська дістала ролю в „Наталці Полтавці" та співала з великим успіхом на її прем'єрі.

— Ці виступи в двох операх, перекинули всеціло мої зацікавлення на оперний репертуар, — розповідає нам наша молода гостя. А ролю Наталки, уважаю досі для мене найцікавішою.

Ми, однак, питаємося про її враження із сольової партії у прем'єрі „Неофітів" Маріяна Кузана, де вона співала під диригентурою В. Колесника в червні 1988 року в Едмонтоні. Адже цей твір нам добре знаний з його першого виведення у Лінкольн Центрі в Ню Йорку.

Л. Волянська розповідає нам з яким ускладненням проходила підготовка до прем'єри у Едмонтоні, на якій, до речі, був також присутній композитор. Підготова проходила майже повний рік під вмілим наглядом диригентки Марії Дитиняк і лише рідкими гостинами мистецького керівника В. Колесника. Л. Волянська сама мала лише дві із ним проби. А все ж знаємо із преси і її канадських критиків, що ораторія і її солісти, як і хор та ціле виконання залишило незабутнє враження а в нашому архіві находиться з едмонтонської преси опис про цю канадську прем'єру під заголовком: „Браво! Бравіссімо! Прекрасно! Чарівно!"

Взагалі, — розповідає нам Л. Волянська, — цей останній рік відзначування 1000-річчя Християнства був дуже багатий у імпрези, в яких вона брала участь як солістка-сопрано. В червні 1988 року вона співала у концерті релігійні пісні І. Соневицького і С. Людкевича, відтак виступала, виконуючи твори Д. Бортнянського, де В. Колесник зібрав справді всіх визначних співаків для поодиноких сольових партій на концертах і у накручуванні платівок, як і співала сольо у Службі Божій — композиції Юрія Фіяли з приводу 1000-річчя, що виходить як платівка та у ряді інших концертів з цієї самої причини.

Але на цьому не кінчається активність нашої співачки. Усміхаючись, вона перелічує ще інші свої зайняття, як ось наприклад, дириґентки молодого хору св. Мартина в Едмонтоні, що здобув своїм співом вже декілька нагород, вона вже 10 років учителює в українській двомовній програмі у школах Едмонтону, вона зілюструвала текст до едукаційної програми для середніх двомовних шкіл про 1000-річчя Хрищення України, як теж підготовляє ряд самостійних концертів із своїм постійним акомпаньятором.

Вкінці Л. Волянська розкриває нам ще свої пляни на найближче майбутнє — вона, що досі співала з таким успіхом на заході Канади, — де, як уважає, — процвітає українська культура, хоче приїхати із гостинними виступами на східнє побережжя Північної Америки весною цього року. А крім того, якщо стрічка, що її вона тепер випустила, буде мати успіх, стремлінням нашої співачки є випустити — другу із оперним репертуаром і вона вже з допомогою маестра В. Колесника підшукує відповідний матеріял.

Слухаємо всіх цих великих плянів нашої невтомної гості, прислуховуємося до її дзвінкого, сповненого експресії голосу, і думаємо при тому, що в неї, як в цій пісні, що її вона прегарно виконує „горить серце" — горить воно великою і незмінною любов'ю до української музики і до співу, що всеціло виповнив її життя.

П.С. Якщо читачі зацікавлені у закупівлі цієї стрічки, її можна замовляти в ціні 11,50 дол. з пересилкою написавши на адресу: Lilea Wolanska, 11319 — 46 Ave, Edmonton, Alta, Canada T6H OA4

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ здоров'я опублікував нові правила, які мають увійти в життя щодо практики деяких лікарів висилати пацієнтів для спеціяльних дослідів в ляборатоpіях, в яких ці лікарі мають свої фінансові уділи. Американське громадянство може давати свої завваги до цього нового проєкту до 24-го березня ц.р.

ДЖЕЙМС БЕЙКЕР, новий державний секретар Уряду ЗСА виїде вперше на міжнародні наради в половині лютого. Це будуть наради НАТО і там Дж. Бейкер зустріне представників 15-ох держав, що є членами НАТО.

Економіка...

(Закінчення зі стор. 2)

них продуктів, комп'ютоpів, а головно авт до ЗСА до 2,300, щоб знести ембарго на імпорт їх продуктів. Не зважаючи на це торговельний дохід зі ЗСА в грудні знову зріс до 4.3 більйона долярів. У грудні м.р. поліційні органи викрили, що одна з найбільших комерційних фірм продукції холодільних систем і хемікалій доставили Совєтському Союзові, протягом двох років (17 достав) сотні тонн чистого газу (голон газ), на загальну суму 3.3 мільйона долярів, який СССР вживає до стратосферних ракет. Дальшу доставу з місця стримано, заборонив її західній світ. Весною ц.р. японська фірма Тошіба нелегально доставила до СССР заборонене машинове устаткування для продукції тихих пропелерів до підводних кораблів. У динамічній економіці Японії останньо повстає різниця у стандарті життя між багатіями (в Японії найбільші мільйонери і більйонери світу) та середньою клясою і бідними і вона зростатиме.

Конгрес 24-го грудня м.р. рішив, з новим роком піднести на 3 відс. податки на харчові й інші продукти, що ще більше пошкодить середній клясі, яка довгими годинами праці (шість днів тижнево, по вісім годин денно) з обмеженими заробітками-доходами не спроможна купити дому, чи платити високі чинші. В Японії дальше велика проблема з домами, мешканнями і землею, тому ціни зросли на 100 відс. Зростаюча валова продукція, — нині передова світу, не збільшує стандарту життя середньої і бідної кляси, через високі податки і ціни. Останні опитування виказали, що 50 відс. громадян незадоволені зі стандарту життя, який сьогодні нижчий від країн економічно куди слабших.

Несказане...

(Закінчення зі стор. 2)

Я завжди був свідомий того, що фортуна обдарувала мене дружбою не лише з великим актором, але й, особливо, з великою і теплою людиною. Тому, прощаючи його востаннє, я знав, що він залишає в мені порожнє місце, яке нічим і ніким не виповниться. Я тільки вірю, що всевишній Режисер зладить для нього оборотову сцену, а я додам кілька рядків молитви до його наступної постановки:

Заховай його в рани
на руках,
щоб вітер з надсвіту Твого
повіяв крізь їхні шпари
й душу його очистив.

Заховай його в рану
у серці,
щоб він
у кров Твою обвинувся
і увійшов у Тебе.

24-го січня 1989 р.

21-го січня 1989 р. з волі Всевишнього відійшов у Вічність на 69-му році трудолюбивого життя наш Дорогий Сусід і Приятель

бл. п.

Степан Головчик

На цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, де на віки спочив, прибула ще одна свіжа могила.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Родині Покійного висловлюємо слова щирого співчуття.

ВОЛОДИМИР і СОФІЯ МУХА

Ділюся сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 21-го січня 1989 р. по довгій і важкій недузі відійшов у Вічність на 69-му році життя

св. п.

СТЕПАН ГОЛОВЧИК

уроджений в Полянчику, пов. Лісько.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24-го січня 1989 р. в церкві св. Юра в Ню Йорку, а відтак Тлінні Останки Покійного спочили на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Покійний залишив в глибокому смутку дружину Ніну, дочки: Віру і Надію, синів Петра і Павла і Їм найближчих, а також брата Василя в Польщі і братів Теодора і Володимира в Україні.

Хай вільна земля Вашінґтона у якій спочив, буде Йому пером.

Побратим ЯРОСЛАВ КОПЧАК

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Приятелями, що в п'ятницю, 27-го січня 1989 р. на 62-му році життя відійшов у Вічність по довгій і тяжкій недузі наш Найдорожчий БАТЬКО, БРАТ та ВУЙКО

бл. п. інж.

ЛЕВ БЛОНАРОВИЧ

воїн Дивізії Галичина, ветеран парашутистів Американської Армії, довголітній секретар Відділу УНСоюзу в Richmond, Va., чемпіон шахіст.

ПАРАСТАС І ПОХОРОН в п'ятницю, 3-го лютого 1989 р. о год. 9-ій ранку в похоронному заведенні Kaniefski, 3900 West 9th Street, Trainer, Pa., а **СЛУЖБА БОЖА** о год. 9:45 ранку в українській церкві св. Духа, Chester, Pa., опісля на цвинтар св. Марії, Fox Chase, Pa.

Залишив у смутку:
дочок — ТАМАРУ
ЛАРИСУ
сестру — ЛІДІЮ КЕЙ з чоловіком ВАСИЛЕМ і Родиною
брата — АЛЕКСАНДРА з дружиною ХРИСТИНОЮ та Родиною

Об'єднання св. Володимира і 380 Відділ УНС в Апопці

ділиться сумною вісткою, що на Йорданському Водосвяттю в четвер, 19-го січня 1989 р. помер на удар серця на 65-му році життя дяк і дириґент церковного хору

бл. п.

МИХАЙЛО БОБЕР

нар. 22-го травня 1923 р. в селі Боско, Лемківщина, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в похоронному заведенні „Балдвин-Фаєчілд", а відтак до української католицької церкви Покрова Божої Матері в Апопці а опісля на Ґренвуд цвинтар в Апопці, Фльорида 23-го січня 1989 р.

Залишив у горю:
дружину — АННУ
сина — БОГДАНА з жінкою НЕНСІ
дочку — ДІЯНУ з мужем ДЕРІ
внучка — ДАВИДА
внучку — МАКЕНЗІ
тещу — КАТЕРИНУ
брата в Україні
п'ять сестер
шваґра в Чикаґо
кузенів в Україні, Америці і Канаді

З глибоким сумом повідомляємо усіх пластунів розкинених по світі та українське громадянство, що в Аделяйді, Австралія, в дні 25-го січня 1989 року відійшов ненадійно на Вічну Ватру

пл. сен. кер. інж.

Роман Олесницький

провідний член Пластового Центру, провідник ВСУМ, основник і перший голова Українського Пласту в Австралії, довголітній член Крайових Пластових Проводів в Австралії, член Куреня УПС „Чорноморці", відзначений найвищим пластовим відзначенням св. Юрія в золоті.

Говна Пластова Рада
Головна Пластова Булава

Ділимося сумною вісткою з нашим членством та Українським Громадянством, що дня 22-го грудня 1988 року відійшов несподівано у Вічність на 48-му році життя у Дітройті

бл. п. мґр

ОСТАП КВІТКОВСЬКИЙ

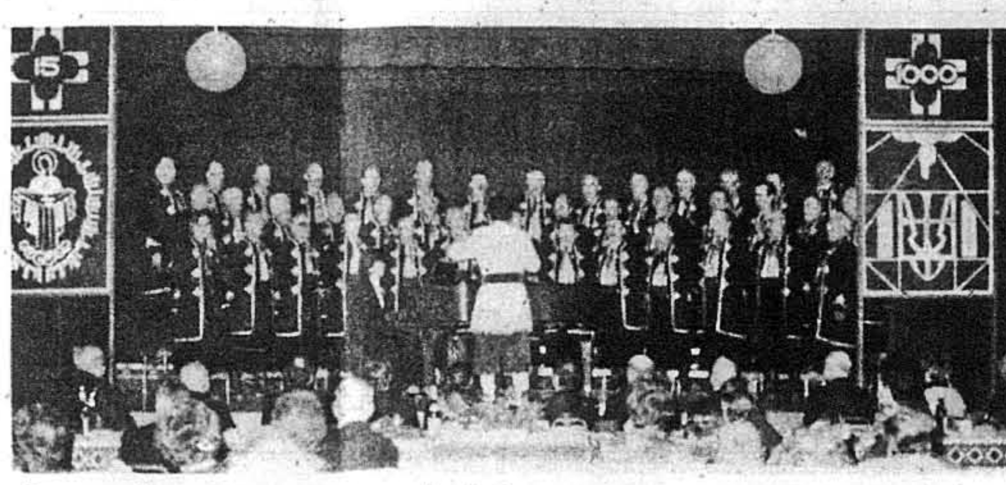
колишній довголітній Голова ОУАТ „Зарево" в Дітройті та Голова Крайової Управи ОУАТ „Зарево" в ЗСА, кол. директор Школи Українознавства в Дітройті та член Організації Державного Відродження України (ОДВУ) та інших Організацій. Вічна Йому Пам'ять!

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ АКАДЕМІЧНИХ ТОВАРИСТВ „ЗАРЕВО"

•

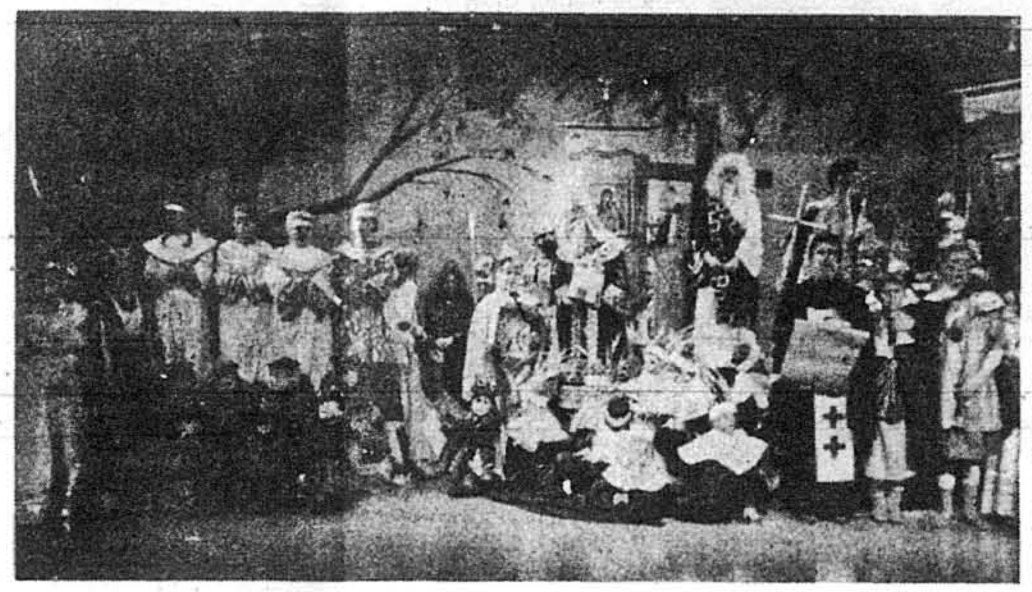
Наші найщиріші співчуття висловлюємо ВШановній Матері, Дружині, Синові та всій ближчій та дальшій Родині.

Завершення ювілею Тисячоліття в Клівленді

Гостинний виступ хору „Бурлака" під батутою О. Хміля з Торонто в програмі клівлендських святкувань. Ювілейні Емблеми виконані архітектом Зоряном Городиським.

(Світлив: Мирослав Василина).

Фінал із п'єси „Пісня про княжу Україну".

Клівленд-Парма, Огайо. 17-го й 18-го грудня проходили тут дводенні святкування завершення ювілею Тисячоліття Християнської України, в рамках яких парафія Покрова Пресвятої Богородиці помісної української католицької церкви відзначила теж 15-ті роковини свого заснування. Святкування звеличив своєю участю в них Владика Роберт Москаль, а також отці обох віровизнань та гості з-поза Клівленду.

Програма святкувань розпочалася 17-го грудня Вечірнею у Свято-Покровському храмі, а опісля в авдиторії парафіяльного осередку відбулася вистава п'єси п. наз. „Пісня про княжу Україну", що її виконали учні кляс катехизму при Свято-Покровській парафії під проводом вчительок Олі Джуман-Кость, Марусі Василини, Люби Рожі, Оксани Баслядинської та Марії Криси.

Від імени парафіяльної молоді студентка Наталя Крislата привітала Владику Роберта Москаля, отців та всіх присутніх. Вона підкреслила вагу відзначень цього нашого неповторного ювілею саме в час найбільш загрозливого періоду нашої історії, бо він підносить почуття свідомости українців на Батьківщині й на поселеннях. Перед нами стоїть відповідальність за виховання молоді, „щоб і вона пізнала нашу ранньохристиянську добу, нашу спадщину, нашу духовість, наше благочестя".

Слідував „Пролог", у якому йшла розповідь про доісторичну добу України, формування її племен та зростання держави русичів „між готами і Римом". Перша дія з весняними хороводами дівчат зображувала розквіт Київської держави. Далі — прихід на київський престіл першої християнської володарки княгині Ольги, хрищення Київської Руси за Володимира Великого, удержавлення християнства в Київській державі, а згодом славний період князювання Ярослава Мудрого, його завзята боротьба з наїзниками й світла перемога над печенігами — все те створювало живі картини княжої доби. Здвигнення історичного собору св. Софії з Нерушимою стіною, здвигнення храму на хвалу Пресвятій Богородиці й віддання під Її Покров українського народу князем Ярославом Мудрим у 1037 році було завершенням цієї дії й ляйтмотивом наступної.

У другій дії зінсценізовано поему Павла Тичини „Скорбна мати", яка символізувала страждання Богородиці разом із посвяченим Їй українським народом у час великого лихоліття новітніх часів. Третя дія — святий Андрій на Київських Горах — опрацьована на підставі уривку з поеми Павла Тичини „Золотий гомін". Тут сила апостольського благословення св. Андрія Первозванного містерійно перекликається із сучасною дійсністю та з вірою у світле майбутнє української нації.

В виставі взяло участь 52 виконавці з рядів парафіяльної молоді.

Наступного дня, 18-го грудня, Владика Роберт при співслуженні отців: настоятеля о. д-ра Івана Тилявського, митр. прот. Зенона Злочовського з Філядельфії, о. Івана Мака з Торонто, о. д-ра Андрія Онуферка з Чикаго відправив Архиєрейську Святу Літургію, до якої співав чоловічий хор „Бурлака" з Торонто під диригуванням Олександра Хміля. Проповідь виголосив Владика Роберт. Після Святої Літургії він посвятив вітражі, що ними збагатився Свято-Покровський храм з нагоди ювілею.

Згодом у залі парафіяльного осередку розпочався ювілейний концерт-бенкет. Програму започаткувала парафіяльна молодь „Привітальним хороводом". Зупиняючися перед президіяльним столом, представники молоді привітали Владику Роберта хлібом і сіллю, а наші найменші з присвятою передали китиці квітів для Владики та для свого пароха о. д-ра Тилявського. Слідували многоліття, що їх проспівали усі присутні.

В короткому вступному слові господар вечора д-р Зенон Голубець згадав найважливіші події в житті Свято-Покровської парафії: найменування першого пароха о. крил. Миколи Павлишина Блаженнішим Патріярхом Йосифом і перша Свята Літургія в Свято-Покровському храмі 16 грудня 1973 р., патріярший дар для парафії — копія ікони Зарваницької Богородиці й відданя її під Покров Богородиці Блаженнішим Патріярхом Йосифом; незабутній побут Патріярха Йосифа у Свято-Покровській парафії і Патріярше посвячення Свято-Покровської церкви й обителі 14 і 15 жовтня 1976 р. „Все те згадується сьогодні, як тверда підвалина під будівлю нашої парафії, за яку ми невимовно вдячні св. п. Патріярхові Йосифові. Ми вдячні за всі ті ласки Господні, якими Всевишній обдарував нас упродовж 15 років. Дякуємо за привіт Патріярхові Мирославові, що його ми на вступі відчитали, нашому Владиці Робертові за участь та просимо його до слова" — закінчив д-р Голубець.

Владика Роберт привітав присутніх із завершенням великого ювілею Тисячоліття, який ми впродовж цього року врочисто відзначували не тільки на нашому місцевому форумі, але й у крайовому і світовому відношенні — і за це ми повинні бути вдячні Всевишньому. Підсумовуючи, Владика побажав Свято-Покровській парафії дальших успіхів у праці для нашої Церкви й народу.

Господар вечора представив присутнім гостей із Торонто — чоловічий хор „Бурлака" і його диригента О. Хміля, що їх присутні оваційно привітали. На вступі хор виконав дві композиції Д. Бортнянського й композицію Б. Дніпрового „Слава Володимиру", а далі Гайворонського-Кудрика „За рідний край". Слідувало слово гості з Торонто Олени Терелі. Вона привітала учасників „від всієї живої України", яка „бореться і вірує в перемогу Правди". Вона підкреслила той історичний факт, що тисячу років тому Україна прийняла одну Христову Церкву і в ній вона знайшла єдність, силу й Господнє благословення, предсказане св. Андрієм Первозванним. „Сьогодні я тут постійно чую вислови: „наша Свята Католицька Церква", „наша Свята Православна Церква". Нам треба усвідомити, що ми відзискаємо нашу свободу тільки тоді, коли звершиться наша єдність в одній Українській Церкві!". Присутні оваційно прийняли виступ О. Терелі, а о. д-р І. Тилявський присвятив їй на спомин ікону Богоматері кисті Дарії Гуляк-Кульчицької. Владика Роберт, поблагословивши ікону, передав її О. Терелі.

В другій частині концерту хор „Бурлака" виконав уривки з поеми Т. Шевченка „Гамалія", в'язанку коляд, пісні „Бандуристе", „Грай, бандуро!", Марш УПА „Вставай народе!" й „Люблю тебе, Україно!" Хорові акомпаньювала піяністка Галина Михальчук. Д-р З. Голубець і о. настоятель склали щирі вислови подяки за зразкове виконання програми, а молодь передала гостям китиці квітів. Концертову програму закінчено Гимном Тисячоліття і приступлено до програми ювілейного бенкету, що його започатковано спільною молитвою. Господар вечора представив гостей за головним столом та відчитав привіти. Особистий привіт склав о. митр. Злочовський від Свято-Михайлівської парафії у Філядельфії, а о. д-р Андрій Онуферко в імени пароха о. митр. Бутринського, який не міг прибути з причини недуги. Привіт від парафії свв. Володимира й Ольги з Чикаго відчитано вцілості. Слідувала спільна трапеза, що її підготували пані з Сестрицтва Покрова Пресв. Богородиці під проводом Ніни Тимків. В заключному слові о. д-р І. Тилявський склав щиру подяку присутнім та виконавцям дводенної програми. Кінцеву молитву провів о. митр. прот. Степан Ганкевич. Програму закінчено гимном „Боже Великий". З нагоди ювілею окрема видавнича колегія підготовляє видання „Пропам'ятної книги", яка появиться друком навесні ц.р.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ **„Українського Тижневика"** ☐ **„Веселки"** ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

У Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

тодами продовжують розпочатий в 1917 році визвольний бій за право України бути господарем на своїй землі.

По полудні о год. 2:30 розпочалась при виповненій по береги залі школи святочна академія з добре підібраною програмою, яка також включала молодь, що є дуже важливим під теперішню пору перходу керівництва в багатьох організаціях з рук старшого покоління в руки чергових молодших активістів.

Академію відкрив коротким вступним словом голова КОУАО ред. Ігор Длябога, який прочитав копію проклямації, підписаної посадником Ню Йорку Едвардом Качом і пояснив, що губернатор нюйоркського стейту Маріо Квомо відмовився в цьому році підписати проклямацію, пояснюючи свою поведінку тим, що такий крок міг би пошкодити американсько-совєтським відносинам, які тепер поліпшились.

З огляду на неприсутність Е. Кача, церемонія вручення оригіналу підписаної ним проклямації відбулася в середу 25-го січня, у приміщеннях міської ратуші у приявності о. ігумена Патрикія Пащака, ЧСВВ, пароха церкви св. Юра, голови КОУАО, представників громадських і молодечих організацій. При цій нагоді посадник Кач і І. Длябога виголосили короткі, але багатозначні звернення до присутніх.

Святочне слово під час академії виголосив д-р Аскольд Лозинський, голова КУ СУМА, віцепрезидент УККА, суспільно-громадський і політичний діяч. Він поставив наголос на животворчі первні українського нескореного народу, який навіть під терором окупанта не перестає змагатися за свободу і незалежність України. Доповідач підкреслив, що найгрізніші сили для всіх імперій, в тому числі для московської, є деколонізаційні рухи у світі. Правда, українська шляхетність дуже часто межує з наївністю і то починаючи ще від 1654 року, тобто від Переяславського договору гетьмана Богдана Хмельницького з Москвою і кінчаючи нашими днями. Тим часом нам треба пам'ятати, що в інтересі багатьох народів є зберегти неподільну „велику" Росію і цю політику „російської єдности" послідовно боронять навіть З'єднані Стейти Америки. Також політика гласности і перебудови, започаткована новим кремлівським керівництвом, на думку доповідача, була подумана для збереження і зміцнення „єдиної і неділимої Росії". Але справжні патріоти в Україні продовжують змагатися за життя нації. На закінчення доповідач закликав приготовлятися до зміни, тобто до розкладу й упадку єдиної в світі імперії і побудови на її руїнах самостійних держав поневолених Москвою держав.

Мистецька програма академії була різноманітна, добре приготована і вміло розположена. Спершу виступав вокальний ансамбль „Дзвін" — Тамара Лихолай, Розалія Ґавур, Анна Плескун (мистецький керівник Т. Лихолай), з монтажем декількох пісень, підібраних до характеру свята. Автором монтажу, заповідачем і співучасником деяких пісень, був Ярослав Ґавур. Стрілецькі, упівські, народні та інші пісні, при акомпаніяменті Герти Гірняк ансамбль „Дзвін" виконав з великою майстерністю.

Після перерви декламацію „Сини" В. Стефаника відтворив з великою артистичною вмілістю Володимир Курило, а учасники Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької виконали уривок з „Іконостасу України" Віри Вовк. Постава — Л. Крушельницька, музика — д-р Ігор Соневицький, сценічні рухи Ольга Ковальчук-Івасівка, озвучення Марко Сидорак, звуковий оператор — Андрій Ганкевич, костюми — Л. Крушельницька і Ірка Лішман; виконавці (мовний хор): Ліда Ґной, Таня Драган, Надя Диба-Подоляк, Ліда Залуцька, Ксеня Зєлик, Андріяна Качарай, Галя Кузишин, Ліда Микитин, Наталка Олинець, Ксеня Пясецька, Руслана Росцішевська, Ярина Ференцевич, Мелася Соневицька, Ярема Бачинський, Маріян Дума, Тарас Ганкевич, Тиміш Ганкевич, Орест Гарасимчук, Орест Кебало, Лесик Кмета, Павло Червоняк.

Виконавців програми присутні заслужено нагороджували рясними оплесками. Академія розпочалася американським гимном, що його відіграла на фортепіяні Г. Гірняк, і українським славнем, що його співали усі присутні. Імпреза була вдалою під кожним оглядом і гідним відзначенням історичних дат української Державности.

смб

● РІЗНЕ ●

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ЛЮТОГО 1989 р.

Балтимор, Мд. Річні загальні збори 320-го Відд., о год. 2-ій по пол. в приміщенні Укр. Гор. Клюбу, нарозі О'Доннелл і Елвуд вул. Все членство проситься до участи. — І. Радь, секр.

• FUNERAL DIRECTORS •